

Въведение в История на Църквата

(Конспект за докторантски конкурс)

I. Уводни въпроси

1. Предмет, задачи, периодизация и метод на науката
2. Богословско-исторически дисциплини в контекста на богословието

II. Произход и смисъл на Историята

1. Терминът “история” и възгледи за историята
2. Начало и средоточие на Историята
3. Смисъл и край на Историята
4. Времето. Периодизация
5. Историкът на Църквата и неговият занаят

III. Начало и смисъл на Църквата

1. Петдесетница
2. Библейска история – църковна история
3. Първата християнска община
4. Църквата – топос на спасението
5. Непреставашата петдесетница (Есхатологична идентичност на Църквата)

IV. Църквата в света (проблеми и перспективи)

1. “Изцелителна” или “евхаристийна” Еклисиология
2. Устройство на Църквата
3. Служения на Църквата
4. Поместна и Вселенска Църква (Диалектиката на понятията “един” и “много”)
5. История и Есхатология

Препоръчителна литература

- Бердяев, Н.* Смислът на историята. С., 1994.
- Бердяев, Н.* Царството на Духа и царството на кесаря. С., 2002.
- Блок, М.* Апология на историята, или занаятът на историка. С., 1997.
- Елиаде, М.* Митът за вечното завръщане. С., 1994.
- Колингууд, Р.* Идеята за историята. С., 1995.
- Лоски, Вл.* Боговидение. С., 2010.
- Майендорф, Й.* Византийската църква: между небето и земята. С.: Манастирско издателство, 2007.
- Николов, Йо.* Увод в общата медиевистика. С., 1994.
- Омарчевски, А., П. Павлов.* История на богословието или богословие на историята (с Ал. Омарчевски). – БМ, 2004, кн. 1-4, с. 53-72.

Павлов, П. Епископът и властта: Примерът на св. Трима светители. – *Християнство и култура*, 9/2004, с. 35-43.

Павлов, П. История и есхатология. – В: Научна конференция с международно участие „Стара Загора 2005“, 2-3 юни 2005 г., Ст. Загора: Сборник материали, т. VI, 2005, с. 505-511. (<http://dveri.bg/3qdd6>)

Павлов, П. Апостолско първенство, приемство и служение – история и есхатология. – *БМ*, 1-4/2006, с. 159-167.

Павлов, П. Възможна ли е християнската държава? Опитът на Византия.– В: Българската православна църква: Традиции и настояще, С.: Гутенберг, 2009, с. 53-69.

Павлов, П. Богословие и култура (Българският опит). В: Православие и постмодернизъм, С., 2010, с. 169-177.

Павлов, П. Разговор, текст, събитие. Методът „Флоровски“. – В: Протоiereй Георги Флоровски (1893-1979) : In Memoriam. Сборник с доклади от Годианата на Флоровски (съст. П. Павлов). С., 2012, с. 9-24.

Павлов, П. Новата софиология: естетика срещу история (Богословие и философия). – В: Протоiereй Георги Флоровски (1893-1979) : In Memoriam. Сборник с доклади от Годианата на Флоровски (съст. П. Павлов). С., 2012, с. 231-249.

Павлов, П. Time and Temporality: Anthropological dimensions of Time, according to Fr. Georges Florovsky. – In: Orthodox Theology and the Sciences (P. Pavlov and S. Tanev, Eds., G. Dragas, Gen. Ed.,). NewRome Press LLC, Columbia, Missouri, USA, p. 185-201. ISBN 978-1-939028-11-2

Павлов, П. Пространства на свещеното бездействие (Литургия и йеротопия). – *Християнство и култура*, бр. 72, 2012, с. 95-100.

Павлов, П. Богословието като биография : Протоиерей Георги Флоровски (1893-1979). Био-библиография. С., 2013, 321 с. ISBN 978-954-07-3466-8

Романидис, Й. Кратка православна светоотеческа догматика. Руенски манастир, 2007.

Трайчев, Е., П. Павлов. Тайната на богопознанието. С., 1999.

Флоровски, Г. Библия, Църква, Предание (Православно гледище). С., 2003.

Флоровски, Г. Християнство и култура. С.: Православен калейдоскоп, 2006.

Флоровски, Г. Творение и Изкупление. С.: Православен калейдоскоп, 2008.

Флоровски, Г. Мъдрост и премъдрост. С.: Православен калейдоскоп, 2009.

Флоровски, Г. Църквата: Предание или Утопия. С.: Православен калейдоскоп, 2011. (Съст., ред. и превод на част от текста)

Флоровски, Г. Философия и Богословие. С.: Православен калейдоскоп, 2012.

Флоровски, Г. Догмат и История. М., 1998.

Шмеман, Ал. Историческият път на Православието. С.: Омофор, 2009.

Яннарас, Х. Вера Църкви. М., 1992.

Яннарас, Х. Кризата като предизвикателство. С., 2002.

София

Юли, 2013 г.

доц. д-р П. Павлов